

**KÖZGAZDASÁGI ALAPISMERETEK (ÜZLETI GAZDASÁGTAN,
ELMÉLETI GAZDASÁGTAN) ÉRETTSÉGI VIZSGA**

I. RÉSZLETES KÖVETELMÉNYEK

A) KOMPETENCIÁK

1. Szaknyelv alkalmazása

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
1.1. Szakmai fogalmak azonosítása, helyes használata	Fogalmak felismerése meghatározás alapján A fogalmak felismerése szövegben A szakmai fogalom leglényegesebb elemeinek kiemelése Az egy témához kapcsolódó fogalmak kiválasztása Az összetartozó fogalmak együttes használata A közlések megfogalmazásakor a megfelelő fogalmak használata A fogalmak teljes mondatokba foglalása	
1.2. A fogalmak jelentésváltozatának ismerete		A fogalmak jelentésváltozatainak megkülönböztetése
1.3. A szakmai fogalmakkal az ismeretanyag bemutatása, jellemzése, értelmezése, meghatározása	A gondolatok tömör, kerek mondatokban történő kifejtése A mondatok egymáshoz illesztése egységes szöveggé	Önálló állásfoglalás

2. Az ismeretanyag differenciálása

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
2.1. Lényegkiemelés	Kérdésekre válasz Az ismeretanyag legfontosabb elemeinek bemutatása A válaszok, a bemutatás terjedelmi (idő) korlátainak betartása	Lényeges és kevésbé lényeges szempontok megkülönböztetése Információk szétválogatása szakmailag meghatározott szempontok alapján Megfigyelési szempontok kiválasztása.
2.2. Különbségek és azonosságok	Közös és eltérő tulajdonságok felsorolása Hatások és kölcsönhatások bemutatása	A tulajdonságok értékelése különböző szempontok szerint
2.3. A modellalkotás és elvonatkoztatás képessége	A vizsgálat szempontjából fontos összefüggéseket mutató elemek felismerése	Konkrét példákból az általános következtetések megfogalmazása

	<p>A vizsgálat szempontjából nem fontos elemek és összefüggések elhagyása</p> <p>Eseménysorok bemutatása</p> <p>Rendszeren belüli alrendszerek értelmezése</p> <p>Példák összegyűjtése és felsorolása</p> <p>Adatokból táblák és ábrák készítése</p> <p>Ábrákból adatok felismerése és egyszerűbb értelmezése</p>	<p>Általános következtetésre konkrét példák felsorolása</p> <p>Tények és törvényszerűségek közötti összefüggések felismerése</p>
--	---	--

3. Problémaközpontú gondolkodás

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
3.1. A probléma felismerése	<p>A feladat helyes értelmezése</p> <p>A tananyagegységben a tanult megoldandó probléma kiemelése</p> <p>Esettanulmányokban és példaesetekben tanult szakmai probléma felismerése és megfogalmazása</p>	<p>Esettanulmányokban és példaesetekben igények és elvárások megfogalmazása</p>
3.2. A problémamegoldás keresése	<p>A megoldási lépések felsorolása</p>	<p>A megoldások információszükségletének meghatározása</p> <p>Megfogalmazott probléma többféle megoldása - változatok értelmezése</p> <p>A különböző megoldások összevetése - előnyök és hátrányok felismerése</p> <p>A felismert és megfogalmazott előnyök és hátrányok összevetése</p>
3.3. Problémamegoldás értékelése	<p>A várható eredmények becslése, a kapott értékek rövid szöveges értelmezése</p>	<p>Okok és következmények felismerése, megfogalmazása - egyszerre több ok és következmény is lehet</p>

4. A gyakorlat modellezése

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
4.1. Bizonylatok felhasználása	<p>Bizonylatok tartalmának felismerése</p> <p>A bizonylattal dokumentált gazdasági esemény felismerése és megfogalmazása</p> <p>Gazdasági események bizonylatokra feljegyzése</p> <p>Bizonylatok elhelyezése a materiális és az információs folyamatokban</p> <p>Bizonylatok közötti kapcsolatok bemutatása</p>	
4.2. Számítások, tételszerkesztések	<p>Könyvelési tételek szerkesztése</p> <p>alapbizonylatok adatai, analitikus összesítések vagy megfogalmazott gazdasági esemény szövegében megadott információk alapján</p>	

	Mutatószámok kiszámítása statisztikai sorokból	
--	--	--

5. *Források használata és értékelése*

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
6.1. Forrásokból információk gyűjtése, következtetések levonása	A forrás tartalmával kapcsolatos egyszerű kérdések megválaszolása	Megadott szempontok alapján a források tartalmára vonatkozóan következtetések levonása Állítások megfogalmazása
6.2. Információk összevetése		Tartalmi és formai különbségek kiválasztása két azonos témájú forrásból
6.3. Információk gyűjtése statisztikai forrásokból	Statisztikai sorok, táblák, grafikus ábrák tartalmára állítások megfogalmazása	

B) TÉMAKÖRÖK

1. *Makroökonómiai alapismeretek és összefüggések*

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Középszint, emelt szint
1.1. A mikro- és makroökonómiai megközelítés	A mikro- és makro megközelítés különbségének értelmezése A makrogazdaság szereplői és piaci felsorolása	
1.2. Termékek és jövedelmek áramlása	A gazdasági szférák közötti jövedelemáramlás formáinak felsorolása	A jövedelemáramlás formáinak bemutatása, a közöttük fennálló összefüggés értelmezése, elemzése - különös tekintettel az árupiac, tőkepiac és munkapiac szerepére a jövedelemáramlásban
1.3. A nemzetgazdasági teljesítmény mérése	A kibocsátás nemzetközi mutatószámainak megnevezése, különbség a mutatók között	A halmozódás problémájának felismerése A legfontosabb mutatószámok értelmezése és értékelése Nominál és reál kibocsátás megkülönböztetése Mutatószámok és makroegyenletek kapcsolatának bemutatása A makroegyenletek alkalmazása a főbb mutatószámok kiszámításában Feladatok megoldása, a kapott eredmények értelmezése és értékelése

2. *A makrogazdasági egyensúly*

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Középszint, emelt szint

2.1. Az árupiaci kereslet-kínálat		<p>Az árupiaci kereslet tényezőinek, a fogyasztási és megtakarítási függvénynek, a beruházások szerepének bemutatása</p> <p>A fogyasztásra és a beruházásra ható tényezők ismertetése</p> <p>A fogyasztási és beruházási kereslet motivációinak meghatározása</p> <p>Összkeresleti függvény ábrázolása és értelmezése</p> <p>Az árupiaci kínálat, a kibocsátási függvény ábrázolása és értelmezése</p> <p>A munka keresletét és kínálatát meghatározó tényezők bemutatása</p> <p>Munkapiaci egyensúly, foglalkoztatási függvény ábrázolása és értelmezése</p> <p>Összkínálati függvény ábrázolása és értelmezése</p> <p>Az egyensúlyi jövedelem szerepének, a kereslet és az árszínvonal kapcsolatának bemutatása</p> <p>Összefüggő feladatok megoldása</p>
2.2. A pénzpiac	A mai magyar bankrendszer jellemzése	<p>A pénzpiacra ható tényezők felvázolása</p> <p>A pénzkínálat szabályozásának, a pénzteremtés folyamatának leírása</p> <p>A pénzkeresleti függvény ábrázolása és értelmezése</p> <p>A pénzpiac egyensúlya és a kamatláb ismertetése</p> <p>A pénzpiac és az árupiaci kereslet kapcsolatának bemutatása</p>
2.3. A makroegyensúly és a részpiaci egyensúlytalanság		A makrogazdasági problémák jellemzése: egyensúlyi közelítés kereslet és kínálat oldalról, egyensúlytalansági szint megítélése
2.4. Az egyensúly felbomlása a különböző piacokon	A makrogazdasági problémák rövid értelmezése: munkanélküliség, infláció	<p>A munkanélküliség és az infláció mérése, okainak bemutatása</p> <p>Összefüggő feladatok megoldása</p>
2.5. Növekedés és/vagy egyensúly		A növekedés, mérési problémáinak bemutatása

3. Az állam gazdaságpolitikája

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Középszint, emelt szint
3.1. A modern állam szerepe		Az állam feladatai, az állami beavatkozás okai és a lehetséges megoldások felvázolása
3.2. A költségvetési és a monetáris politika	A költségvetési és monetáris politika definiálása	Az állami költségvetés - a kormányzati kiadások, az állami transzferek szerepének, hatásainak leírása

		<p>Együttes hatások és egyensúlyi jövedelem meghatározása</p> <p>A monetáris politika irányai, eszközeinek bemutatása</p> <p>A monetáris és fiskális politika előnyeinek és hátrányainak összevetése, a beavatkozás korlátainak elemzése</p> <p>A monetáris és fiskális eszközök kölcsönhatásának leírása</p>
3.3. Gazdaságpolitikai alternatívák, programok		<p>A foglalkoztatás és az infláció együttes kezelése problémájának értelmezése</p> <p>A gazdaságpolitikai programokban a fiskális és a monetáris eszközök felismerése</p>

4. Külgazdasági kapcsolatok és nemzetgazdasági összefüggések

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Középszint, emelt szint
4.1. Külkereskedelmi előnyök és a külkereskedelem politika	A külkereskedelem jelentőségének bemutatása és a külgazdasággal kapcsolatos fogalmak helyes használata	<p>Komparatív előny meghatározása, hatásának bemutatása a belső termelésre, a fogyasztásra, az árakra</p> <p>A komparatív előnyök forrásainak leírása</p> <p>A külkereskedelem-politika lényegének, irányainak, eszközeinek ismertetése</p>
4.2. A vállalatok a nemzetközi piacokon		<p>A vállalatok külpiacra lépésének, a világpiaci verseny feltételeinek felvázolása</p> <p>A vállalkozások külpiaci stratégiáinak bemutatása</p> <p>A magyar gazdaság helyzetének ismertetése a külkereskedelem, illetve a külpiaci kapcsolatok és az egyensúly szempontjából</p>
4.3. A nemzetközi pénzügyi és hitelrendszer		<p>A magyar gazdaság helyzetét meghatározó kategóriák és mutatók ismertetése</p> <p>Nemzetközi fizetési mérleg egyensúlyának, egyensúlytalanságának értelmezése</p> <p>A makrogazdasági egyensúly nyitott gazdaságra vonatkozó aspektusainak és az árfolyam politika lényegének, a lebegő és fix árfolyamok rendszerének bemutatása</p>
4.4. A nemzetközi gazdasági szervezetek	<p>A legfontosabb nemzetközi szervezetek (IMF, IBRD, EU, WTO) felsorolása</p> <p>A legfontosabb EU ismeretek használata</p>	

5. Mikroökonómiai alapismeretek és összefüggések

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Középszint, emelt szint
5.1. Alapkategóriák és összefüggések	<p>A közgazdaságtan alapkérdéseinek és elemzési módszereinek egyszerű bemutatása</p> <p>A modellalkotás szerepének bemutatása a vizsgálatokban</p>	<p>A gazdaság alapelemeinek, termelési tényezőknél felvázolása</p> <p>Termelési lehetőség, szűkösség, választás, alternatív költség bemutatása</p> <p>Felismerése és értelmezése annak, hogy minden döntés alapja a gazdasági racionalitás</p>
5.2. A piaci alapfogalmak	<p>A piac fogalmának, tényezőinek és szereplőinek felsorolása</p> <p>Kereslet jellemzése</p> <p>Keresleti függvény és elmozdulásának bemutatása</p> <p>Kínálat jellemzése</p> <p>Kínálati függvény és elmozdulásának bemutatása</p> <p>A Marshall-kereszt definiálása, a piaci egyensúlytalanság eseteinek összehasonlítása</p>	<p>Mennyiségi és minőségi változások közötti különbségek meghatározása a kereslet és a kínálat vizsgálatánál</p> <p>A piac működésének, a piaci egyensúly kialakulása mechanizmusának levezetése</p> <p>A Marshall-kereszt elemzése, összefüggések bemutatása</p>

6. A fogyasztói magatartás és a kereslet

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Középszint, emelt szint
6.1. A fogyasztói döntés tényezői	<p>A fogyasztói döntés belső tényezőinek bemutatása: szükséglet, preferencia - rendszer, hasznosság</p> <p>A fogyasztói döntés külső feltételeinek bemutatása: szűkösség, nominál- és reáljövedelem</p>	<p>Fizetőképés szükséglet és kereslet értelmezése</p> <p>A fizetőképés szükséglet és kereslet összefüggésének elemző bemutatása a fogyasztói döntés tényezőinek és feltételeinek tükrében</p>
6.2. A fogyasztó döntése a hasznosság és a külső korlátok alapján		<p>A hasznossági függvények ábrázolása</p> <p>Gossen első és második törvényének alkalmazása</p> <p>Összetett feladatok megoldása és ábrázolása</p>
6.3. A fogyasztó optimális választása és a kereslet		<p>A közömbösségi térkép és a költségvetési egyenes ábrázolása - felismerve a geometriai ábrázolás jelentőségét az optimális választásban</p> <p>A helyettesítési ráta és a határhaszon csökkenése közti összefüggés bemutatása</p> <p>Optimális fogyasztói döntésből egyéni keresleti függvény levezetése</p> <p>Az ár-, illetve jövedelemváltozás hatásának bemutatása a fogyasztói keresletre</p>

		Összetett feladatok megoldása és ábrázolása
6.4. A piaci kereslet		A kereslet rugalmasságát jellemző tényezők, a kereslet rugalmasságát mérő mutatószámok meghatározása A piaci keresleti függvény levezetése Összetett feladatok megoldása és ábrázolása

7. A vállalat termelői magatartása és a kínálat

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Középszint, emelt szint
7.1. A vállalat	A vállalat mikro- és makrokörnyezetének bemutatása A vállalkozási formák felsorolása és rövid jellemzése	A vállalatok célrendszerének felvázolása
7.2. A termelés technikai-gazdasági összefüggései		A gazdasági hatékonyság értelmezése, a gazdasági időtávok és azok jelentősége a vállalat életében A termelési függvény felismerése és ábrázolása
7.3. A termelés költségei		Az alternatív költség és a költségszoportok értelmezése A költségfüggvények ábrázolása A különféle költségek kiszámolása
7.4. A piac formái és a kínálat		A piacformák jellemzése, a tökéletes verseny és a monopólium összehasonlítása A kínálatot meghatározó tényezők szerepének ismertetése rövid, illetve hosszú távon, vállalati és iparági szinten A profitkategóriák közötti különbségek, összefüggések bemutatása, és ezek jelentőségének értelmezése a vállalat helyzetének értékelése szempontjából A profitmaximum elérési feltételeinek meghatározása, összehasonlítása tökéletes verseny, illetve monopólium esetén A fogyasztói többlet és a holttehervesztés alakulás vizsgálata Az üzemszüneti és a fedezeti pont tartalmának bemutatása
7.5. A piacsabályozás		A monopolhelyzet gazdasági hatásainak és a monopolelles intézkedések szükségességének értelmezése

8. A termelési tényezők piaca

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK
-------	---------------

	Középszint	Középszint, emelt szint
8.1. A tényezőpiac jellemzése		A termelési tényezők csoportosítása A termelési tényezők keresletét és kínálatát meghatározó tényezők bemutatása
8.2. Az erőforrások kereslete és kínálata	A származékos kereslet fogalmának értelmezése	A határtermék-bevétel és a tényező határkötség fogalmának meghatározása, szerepének bemutatása az optimális tényező felhasználásban Jelen-, illetve jövőérték számítása, az eredmények értékelése
8.3. A munkapiac		Elemzés és ábrázolás, teljes körű bemutatás kereslet-kínálat oldalról
8.4. A tőkepiac		Elemzés és ábrázolás, teljes körű bemutatás kereslet-kínálat oldalról
8.5. A természeti tényezők piaca		Elemzés és ábrázolás, teljes körű bemutatás kereslet-kínálat oldalról
8.6. A vállalkozó, mint termelési tényező		Elemzés és ábrázolás, teljes körű bemutatás kereslet-kínálat oldalról A jövedelmek funkcionális elosztásának elvére rámutatás

9. Az externáliák és a közjavak

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Középszint, emelt szint
9.1. Az externáliák		Az externáliák értelmezése, fajtáinak bemutatása Az internalizálás egyes lehetőségeinek bemutatása
9.2. A közjavak		Magán- és közjavak megkülönböztetése
9.3. Az állami beavatkozás formái	A külső gazdasági hatások szerepének bemutatása, az állami beavatkozások szükségességének indoklása	Az állami beavatkozás szükségességének értelmezése az externáliák és közjavak esetében A környezetszennyezés globális problémájának felismerése

10. Marketing és marketinggondolkodás

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Középszint, emelt szint
10.1. A marketing modern értelmezése	A marketing modern értelmezése, logikai lépéseinek felsorolása A szükséglet, igény, érték fogalmak helyes marketingszemléletű értelmezése A marketingeszközök és a jellemző eszközváltozatok felsorolása	
10.2. A marketingmix	A 4P marketingmix értelmezése A legfontosabb termék kategóriák jellemzése	

	<p>Az ármegállapítás módjai felsorolása, példákkal illusztrálása</p> <p>A legjellemzőbb marketingcsatornák felsorolása és jellemzése</p> <p>A kommunikáció legfontosabb eszközeinek, módszereinek összehasonlítása</p>	
10.3. Piacorientált gondolkodás	<p>A piacorientált gondolkodásmód értelmezése, megkülönböztetése más felfogásoktól</p> <p>Egyszerű esettanulmányban</p> <ul style="list-style-type: none"> - a marketingeszközök kiválasztásának értelmezése - a marketingeszközök megválasztása úgy, hogy a kiválasztott eszköz erősítse a mix elemek együttes hatását - az eszközök megváltoztatása a piacról érkező információk alapján 	

11. A vállalkozás és az államháztartás kapcsolatai

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Középszint, emelt szint
11.1. Az államháztartás és alrendszerei	<p>Az államháztartás alrendszereinek felsorolása</p> <p>A vállalkozás és az alrendszerek kapcsolatának rövid bemutatása</p> <p>A legfontosabb költségvetési bevételek felsorolása</p> <p>A költségvetési kiadások főbb típusainak felsorolása</p> <p>A költségvetési egyenleg értelmezése</p>	
11.2. A támogatások	<p>A támogatások szerepének bemutatása az állami feladatok megvalósításában</p> <p>A közvetlen és közvetett, az egyedi és normatív támogatás közötti különbség meghatározása</p>	
11.3. Az adók	<p>A befizetések szerepének értelmezése az állami feladatok megvalósításában és a jövedelmek újraelosztásában</p> <p>Az adóalany, az adótárgy, az adóalap és az adómérték megfogalmazása - a társasági adó, az általános forgalmi adó és a személyi jövedelemadó vonatkozásában (lehet a törvényi helyek illusztrálásával)</p>	

12. Pénzügyi műveletek

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Középszint, emelt szint

12.1. A pénz és a pénzforgalom	<p>A pénz funkcióinak, a vállalkozás jellemző pénzáramainak felsorolása</p> <p>Az MNB monopolizált jogainak és feladatainak felsorolása</p> <p>Néhány pénzintézet és jellemző pénzintézeti tevékenységek megnevezése</p> <p>A készpénz, a készpénz nélküli és a készpénzkímélő fizetések összehasonlítása a szereplők és a gazdaság számára előnyös és hátrányos jellemzőik alapján</p>	
12.2. A készpénzforgalom	<p>Készpénz-átutalási megbízás, belföldi postautalvány, a pénztári bizonylatok kitöltése megadott adatok alapján, a bizonylatok tartalmából a gazdasági esemény felismerése és a készpénzkészlet-változás könyvelési tételének megszerkesztése</p> <p>A házipénztárral szembeni követelmények és a legfontosabb pénzkezelési szabályok rövid ismertetése</p> <p>A pénztár és a bankszámla kapcsolatának bemutatása</p>	
12.3. A számlapénzforgalom	<p>A bankszámlaszerződés alanyainak megnevezése, jogaik és kötelezettségeik felsorolása</p> <p>A bankszámla felett rendelkezés módjának bemutatása</p> <p>A különböző bankszámlák szerepe közötti különbségek meghatározása</p> <p>Az átutalás és a beszedési megbízás fizetési módok lépéseinek bemutatása, a banki megbízások információtartalmának felsorolása, az információtartalomból a gazdasági esemény meghatározása és az esemény könyvelési tételének megszerkesztése</p>	
12.4. A bankkártya, a csekk és a váltó	<p>A bankkártya felhasználási lehetőségeinek ismertetése a modern gazdaságban, használata előnyeinek kiemelése</p> <p>A bankkártya tulajdonságainak felsorolása</p> <p>A csekk és a váltó szerepe és felhasználási lehetőségei közötti különbségek megfogalmazása</p> <p>A csekk és a váltó jellemzőinek bemutatása</p> <p>Érvényességi kellékek felsorolása</p>	

13. A vásárolt készletek

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Középszint, emelt szint
13.1. A készletek fajtái	<p>A készlet jellemzése, megkülönböztetése a többi vagyonelemtől</p> <p>Készletfajták felsorolása és példával illusztrálása</p> <p>A minimális, a maximális és a folyó készlet szerepének értelmezése a készletek tervezésében</p>	
13.2. A készletek analitikája	<p>A vásárolt készlet bevételezés és kiadás bizonylatainak és a szállítói számla információtartalmának bemutatása, a formai és tartalmi követelmények felsorolása</p> <p>A beszerzés és felhasználás gazdasági események bizonylatokra feljegyzése az események leírása alapján, a kitöltött bizonylatokból a gazdasági események felismerése</p> <p>A szállítói számla általános forgalmi adó tartalmának felismerése, a levonható forgalmi adó nagyságának kiszámítása a számla adataiból (bruttó, nettó összegből)</p> <p>Az analitikus készletnyilvántartás, a szállítói folyószámla-nyilvántartás, az általános forgalmi adó nyilvántartás információtartalmának és szerepének ismertetése</p>	
13.3. A vásárolt készlet értékelése	<p>A készlet beszerzési ár leggyakoribb elemeinek felsorolása, alapadatokból a beszerzési ár kiszámítása</p> <p>A készlet beszerzési áron történő értékeléséből adódó problémák megfogalmazása a készletcsökkenés értékének meghatározásában - megoldási módok ismertetése és összehasonlítása a költségekre és a vállalkozás vagyona gyakorolt hatás szerint</p> <p>A készletcsökkenések, valamint a záró készlet mérlegértékének kiszámítása a FIFO és a csúsztatott átlagár módszerrel</p>	
13.4. A főkönyvi készletnyilvántartás	<p>Az anyagbeszerzés, a szállítónak visszaküldés és a szállítótól kapott engedmény, valamint az anyagfelhasználás, a szállítói tartozások kiegyenlítése elszámolási betétről, rövid lejáratú hitelből könyvelési tételek megszerkesztése analitikus feladás, alapbizonylat vagy megfogalmazott gazdasági esemény alapján idősorosan és számlasorosan</p>	

	Az Anyagok főkönyvi számlatartalmának, egyenlegének értelmezése	
13.5. A készletfinanszírozás forrásai	<p>A készletek lehetséges finanszírozási forrásainak felsorolása</p> <p>A hitelezés alapelvei között a hitelcél jelentőségének kiemelése és összekapcsolása a lejáráttal</p> <p>A hitelképesség vizsgálatára likviditási mutatók számolása megadott adatokból, és a kapott mutatók nagyságának értelmezése</p> <p>A váltó, mint kereskedelmi hitel bemutatása</p>	
13.6. Az általános forgalmi adó működési mechanizmusa	<p>A levonható és a fizetendő általános forgalmi adó megkülönböztetése, a költségvetési kapcsolat bemutatása.</p> <p>Fizetendő és levonható forgalmi adó adatok ismeretében a költségvetéssel elszámolandó adó összegének meghatározása</p> <p>Az adómértékek definiálása</p> <p>Az adómentesség és az adókedvezmény összehasonlítása.</p> <p>A tárgyi és az alanyi általános forgalmi adó mentesség lényegének megfogalmazása</p>	

14. Az emberi erőforrás

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Középszint, emelt szint
14.1. Az emberi erőforrás, mint termelési tényező	<p>Az emberi erőforrás sajátosságainak ismertetése, megkülönböztetése a többi termelési tényezőtől</p> <p>Bérezési formák és alkalmazási lehetőségeik felsorolása</p> <p>Kereset és bér megkülönböztetése</p> <p>A bér részeinek felsorolása, példákkal bemutatása</p> <p>A munkavállaló és munkáltató bérterheinek megkülönböztetése, összehasonlítása</p> <p>A munkavállaló bérterheinek bemutatása: a nyugdíj- és egészségbiztosítási járulék és a munkavállalói járulék</p> <p>A munkáltató bérterheinek bemutatása: a társadalombiztosítási járulék, a munkaadói járulék, a szakképzési hozzájárulás</p> <p>A munkavállalótól levont átvállalt</p>	

	tartozások, előlegelevonás, kártérítési levonás értelmezése	
14.2. Bérek számfejtése	<p>A munkaidő és a munkateljesítmény nyilvántartás, az egyéni kereset összesítés, a munkavállalói tartozás nyilvántartás információtartalmának és kapcsolatuknak bemutatása, az információtartalomból a gazdasági esemény megnevezése</p> <p>A bérszámfejtési bizonylatok összesített adatainak megjelenése a szintetikus könyvelésben, a bérfelosztás (bérek költségként), bérjárulékok, levonások főkönyvi könyvelési tételek megszerkesztése</p>	
14.3. Bérek fizetése	<p>A bérfizetés bizonylatainak információ-tartalma, kapcsolat a bérszámfejtés bizonylataival, a bizonylatok információ-tartalmából a gazdasági esemény megnevezése</p> <p>A bérfizetés gazdasági esemény főkönyvi könyvelése pénztári kifizetéssel és bankszámláról fizetés esetén</p> <p>A bérrel kapcsolatos tartozások - adó- és társadalombiztosítási kötelezettségek - átutalásának könyvelése és bizonylatainak megnevezése</p> <p>A Jövedelem elszámolási számla tartalmának bemutatása</p>	
14.4. Személyi jövedelemadó	<p>Az éves összevont jövedelem csoportjainak megnevezése, a csoportok tartalmának illusztrálása néhány példával, a jövedelemmeghatározás módjainak ismertetése a fő csoportokban</p> <p>Az éves összes jövedelem összegének ismeretében az éves adóteher kiszámítása</p> <p>A tárgyévben levont adóelőleg és az adó különbségének meghatározása</p> <p>A személyi jövedelemadó bevallási módjának és határidejének meghatározása</p>	

15. Befektetett eszközök

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Középszint, emelt szint
15.1. A befektetés	<p>A befektetés értelmezése a tárgyi eszközökre, az immateriális javakra és a pénzeszközökre</p> <p>A befektetéssel szembeni elvárások megfogalmazása, a hozam és a kockázat</p>	

	összekapcsolása	
15.2. A beruházások	<p>A tárgyi eszközök állománynövekedési jogcímeinek felsorolása, a beruházás értelmezése</p> <p>A tárgyi eszközök fajtáinak felsorolása</p> <p>A bekerülési érték legjellemzőbb elemeinek felsorolása, a bekerülési érték meghatározása idegen kivitelezésű beruházás számlázott értékei alapján</p> <p>A tervezett maradványérték, a bruttó és nettó érték értelmezése</p> <p>A beruházás és a tárgyi eszközök analitikus feljegyzéseinek információtartalma, az analitikus nyilvántartással szembeni követelmények felsorolása</p> <p>Az idegen kivitelezésű beruházás számlázott értékei és az aktiválás gazdasági események főkönyvi könyvelési tételének megszerkesztése</p>	
15.3. Az értékcsökkenés és értékcsökkenési leírás	<p>A tárgyi eszközök és az immateriális javak fokozatos értékátadásának értelmezése, az értékcsökkenés és leírás kapcsolata</p> <p>Terv szerinti és terven felüli értékcsökkenés megkülönböztetése, a terven felüli leírás jellemző eseteinek felismerése</p> <p>Az értékcsökkenés számolás alapján meghatározása</p> <p>Az idő- és teljesítményarányos leírás jellemző eseteinek megkülönböztetése</p> <p>Negyedévi és évi értékcsökkenés összegének és a nettó értéknek meghatározása időarányos lineáris és teljesítményarányos leírással</p> <p>A terv szerinti értékcsökkenés főkönyvi könyvelési tételének megszerkesztése</p>	
15.4. A beruházások forrásai	<p>A beruházások finanszírozási lehetőségeinek felsorolása, a beruházási és forgóeszközhitel megkülönböztetése</p> <p>A saját forrás, a fedezet és biztosítékok szerepének bemutatása a hitelezésben</p> <p>A biztosítékok formáinak bemutatása és különbségük</p> <p>A kamat, a kamatláb értelmezése és jellemző kamatnagyság felismerése</p> <p>A betéti és hitelkamatok összehasonlítása, a betéti és értékpapír kamatok nagysága napi gazdasági információk alapján</p> <p>A hitelezési eljárás lépéseinek</p>	

	felsorolása a hitelkérelem benyújtásától a visszafizetésig	
15.5. A befektetett pénzügyi eszközök	<p>A befektetett pénzügyi eszközök fajtái, a lekötött bankbetét, az éven túl nyújtott kölcsön, a tartós részesedés, a tartós hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok közös tulajdonságainak bemutatása</p> <p>Az értékpapír tulajdonságok felsorolása</p> <p>A részvény és a kötvény összehasonlítása az értékpapírba foglalt jog, a hozam és az átruházási lehetőség szerint</p> <p>Egyszerű feladatban a befektetés jövő- és jelenértékének kiszámítása, a kapott értékek rövid, szöveges értelmezése</p> <p>A befektetett pénzügyi eszközök analitikus feljegyzésének információtartalma, az analitikus nyilvántartással szembeni követelmények ismertetése</p>	

16. A tevékenység költségei és az értékesítés

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Középszint, emelt szint
16.1. A tevékenység költségei	<p>Különbség és kapcsolat a költség és a ráfordítás között</p> <p>A költségnemek felsorolása és példával illusztrálás</p> <p>A közvetlen és közvetett költségek különbségének meghatározása és példával illusztrálás</p> <p>A költségnem szerinti költséggyűjtés bizonylatainak, a bizonylatok információ-tartalmának megnevezése, a gazdasági esemény megnevezése és a költséggyűjtés könyvelési tételének költségnemekre történő megszerkesztése</p>	
16.2. A befejezett tevékenységek elszámolása	<p>Költségnemelszámolás esetében a raktárra vétel bizonylatának megnevezése, információtartalmából a gazdasági esemény megnevezése</p> <p>A kalkuláció fogalmának és indokolt időpontjának meghatározása, az előállítási önköltség legfontosabb elemeinek felsorolása</p> <p>A saját termelésű készletek állományváltozásának kiszámítása, előjelének értelmezése és elhelyezése a vállalkozás teljesítményei között</p> <p>A késztermékek készletre vétele, könyvelési tételének megszerkesztése</p>	

16.3. Az értékesítés gazdasági esemény és hatása	<p>A vevőkövetelések információtartalmának és a vevőszámla tartalmának bemutatása</p> <p>A követelés nyilvántartással szembeni követelmények megfogalmazása</p> <p>Az értékesítés árbevételének és a termék készletcsökkenésének főkönyvi feljegyzése összköltség eljárás esetén</p> <p>A fizetendő általános forgalmi adó könyvelése</p> <p>Az értékesítés eredményre gyakorolt hatásának meghatározása</p>	
--	--	--

17. Az erőforrások és befejezett tevékenységek adatainak statisztikai feldolgozása

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Középszint, emelt szint
17.1. Egyszerű adatfeldolgozási módszerek	<p>Adatforrások megnevezése egyszerű példaesetekre</p> <p>Az adatgyűjtés módja, a sokaság és a megfigyelési egység, a közös és megkülönböztető ismérv és az ismérvváltozatok azonosítása egyszerű példaesetekben</p> <p>Statisztikai sorok felismerése, statisztikai sor és tábla, valamint grafikus ábra kellékek ellenőrzése és hiányzó elemek kiegészítése egyszerű példaesetekben</p>	
17.2. A viszonyszámok	<p>Megoszlási viszonyszám számítása csoportosító sorból</p> <p>Dinamikus viszonyszám (lánc és bázis) kiszámítása közölt idősorból</p> <p>Egyenes és fordított intenzitási viszonyszám kiszámítása leíró sorból</p> <p>A feladatokban a vásárolt készletekre, a vállalkozásban dolgozók létszámára, a dolgozók jövedelmére, a befektetett eszközök ismert csoportjaira, az elkészült vagy értékesített termékekre, az értékesítéssel elért árbevételre vonatkozó statisztikai sorok adatainak felhasználása</p>	
17.3. A középértékek	<p>Egyszerű és súlyozott számtani átlag kiszámítása - a súly szerepét betöltheti a relatív gyakoriság is</p> <p>Közölt (számítani nem kell) szórásmutató nagyságának értelmezése</p> <p>Mértani átlag számítása idősorból a változás átlagos ütemének meghatározása érdekében</p> <p>Egyszerű kronológikus átlag</p>	

	kiszámítása készletadatok idősorból	
17.4. Az érték - ár- és volumenindexek	A termelési érték vagy eladási forgalom adatokból a termelési érték, a termelési volumen és az árak változását jellemző mutatók kiszámítása és az indexek közötti összefüggés bemutatása	
17.5. Az adatok közlése	A számítások eredményének rövid szöveges értékelése Az eredmények statisztikai táblába rendezése Az eredmények grafikus ábrázolásának megtervezése	

18. Zárás - éves beszámoló

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Középszint, emelt szint
18.1. Az ellenőrzés és az egyeztetés szerepe a nyilvántartásban	Az ellenőrzés szerepének értelmezése a pontos információ létrehozásában, a visszacsatolás jelentőségének leírása A nyilvántartások és a valóság egyeztetésének szükségessége, eltérés esetén a szükséges teendők megfogalmazása A leltározás teendőinek felsorolása. Az analitikus és szintetikus könyvelés egyeztetés fontosságának rövid bemutatása	
18.2. Leltár és Mérleg	A Mérleg és Leltár összehasonlítása közös és megkülönböztető tulajdonságaik szerint Az Éves Beszámoló szerepe, részeinek felsorolása Az A típusú mérleg felépítése - főcsoportok és csoportok, a csoportok tartalmának rövid jellemzése A Mérleg és vállalkozói számlakeret kapcsolatának bemutatása	
18.3. Az eredménykimutatás	Az Eredménykimutatás céljának bemutatása Az eredménykategóriák felsorolása, különbségek meghatározása Az eredménykategóriák fő összetevőinek jellemzése (össz költség eljárás A típus esetén) Az Eredménykimutatás és Mérleg kapcsolata Adózott eredmény megosztása osztalékra és mérleg szerinti eredményre - érdekkonfliktus értelmezése Az adózás előtti eredmény és a társasági adóalap módosítások összevont	

	egyenlegének ismeretében az adó kiszámítása	
18.4. Zárás	A zárlati munkák céljának bemutatása Az eredményszámlák, az eszköz és forrás számlák zárásának, a könyvelési tételek szerepének ismertetése	